

8 DE MARÇ: DECÀLEG ECOFEMINISTA PER A EIXIR DE LA PANDÈMIA

· **Amb motiu de la celebració del 8M, Ecologistes en Acció posa de manifest que la crisi sanitària provocada pel coronavirus ha aguditzat i accelerat la crisi ecològica, econòmica, social i de gènere que la precedien.**

· **L'organització ecologista proposa deu mesures ecofeministes per a construir la nova normalitat encaminada a la sostenibilitat ambiental, justícia social i equitat de gènere.**

· **Així mateix, des de l'ecofeminisme s'aprofita aquesta data per a visibilitzar i reconèixer la labor de col·lectius com les jornaleres en lluita, les dones de la PAH, Ramaderes en Xarxa, els col·lectius de treball de la llar o les defensores del territori contra els projectes extractivistes.**

La pandèmia de la COVID-19 ha mostrat les costures d'un sistema sostingut en relacions desiguals, d'espoli i violència, i ha aguditzat i accelerat les múltiples crisis estructurals que existien prèviament: ecològica, econòmica, social i de gènere. Ens trobem davant d'un pròleg civilitzatori, un esdeveniment que incideix en tots els àmbits de la vida i ho canvia tot. Aquesta conjuntura ens ha mostrat la rapidesa amb què la societat pot transformar-se i quines activitats i treballs han sigut i són essencials per a sostindre la vida.

La resposta a l'emergència sanitària només afronta els símptomes -però no les arrels, que són la font causal- provocats per l'accelerada desaparició i degradació dels ecosistemes degut a l'acció humana, al mal ús de les energies fòssils, la hipermobilitat, la ramaderia industrial, les indústries extractives, la desforestació i la destrucció de la biodiversitat. De la mateixa manera que el nostre model de desenvolupament s'apropia de la naturalesa, també s'apropia del treball i dels cossos de les dones, especialment d'aquelles que viuen en territoris del Sud global. La desigualtat de gènere, el sexisme, el racisme, la LGTBfòbia i altres formes de dominació, han condicionat el curs de la pandèmia per a milers de persones.

Tots aquests factors ens han portat a adoptar un model d'habitar el planeta incompatible amb la vida, que només atén al benefici a curt termini i al creixement il·limitat, en un planeta amb recursos finits. Un model que funciona gràcies als treballs de cures i manteniment de la vida -realitzats principalment per dones- que es realitzen en condicions d'explotació i precarietat.

La desconexió entre el neoliberalisme global i les bases materials que permeten la vida ignora la nostra dependència com a espècie -tant de la naturalesa com d'altres persones que cuiden dels nostres cossos vulnerables- així com les profundes desigualtats que el nostre model de desenvolupament genera.

Encara que durant la pandèmia la pressió sobre els ecosistemes ha disminuït dràsticament i alguns indicadors ambientals han millorat, l'activitat extractivista en altres llocs no sols s'ha consolidat, sinó que ha augmentat. També s'han aguditzat les diferències socials i l'exclusió de moltes persones, la majoria dones.

A més de la pèrdua de centenars de milers de vides, d'ocupacions i d'ingressos, la salut de les dones s'ha vist afectada de forma dramàtica. Són les dones les que, en situació de major precarietat i amb diferent estatus migratori, realitzen majoritàriament els treballs considerats essencials, sobretot de cures, tant en l'àmbit laboral com privat, a les llars, amb greus impactes psicosocials en alguns casos.

En aquest context de crisi civilitzatòria, Ecologistes en Acció assenyala que cal promoure un altre ordre social que, davant les desigualtats i relacions de poder existents, tinga en compte la interdependència i l'ecodependència. Per això, l'organització ecologista ha elaborat un decàleg de mesures que faça possible viure vides dignes i compatibles amb l'equilibri de la naturalesa, i que defenga la justícia social, l'equitat, la sostenibilitat i el que és comunitari:

1.- Una transició ecològica justa, per aconseguir una societat sense energies fòssils, que revertisca la pèrdua de biodiversitat i que respecte els límits dels ecosistemes. Cal fomentar el consum de proximitat adaptat als cicles de la naturalesa i substituir els sectors productius més contaminants. És necessari establir mecanismes perquè la producció i distribució estiguen arrelades en el territori, sense dependre de la rendibilitat monetària, garantint la seua accessibilitat i sostenibilitat. Els Fons Europeus de Recuperació, Transformació i Resiliència i la crida política Palanca VIII (Nova economia de les cures i polítiques d'ocupació), haurien d'emprar-se per a la construcció d'una nova economia i accelerar la urgent i necessària transició ecològica.

2.- Una reforma profunda i urgent del sistema fiscal perquè siga progressiu, just, verd i ecofeminista.

3.- Reconèixer el dret a les cures com a un dret fonamental universal en tots els nivells, tant públic com comunitari, traure-les de l'àmbit privat i domèstic i de la responsabilitat exclusiva de les dones, que les realitzen de manera gratuïta i invisible. S'ha de garantir la corresponsabilitat del treball domèstic i de cures entre totes les persones, la societat i l'Estat.

4.- Reorganització socioeconòmica del nostre sistema productiu, orientant-lo cap a una economia de les cures que prioritze les tasques necessàries per al manteniment de les nostres vides i evite la seua mercantilització. Un nou equilibri social que corregisca les desigualtats per raó de sexe, gènere, raça (entesa com a construcció social), classe, diversitat funcional, orientació o identitat sexual, amb una redistribució i democratització del treball, productiu i reproductiu, que siga indispensable i necessari.

5. Justícia antiracista i decolonial. Els territoris del Sud global i els seus sabers són espoliats des de fa segles, perpetuant el desequilibri de poder i legitimant la violència cap aquests col·lectius de forma sistèmica. És necessari atallar el racisme estructural, revertir aquestes dinàmiques i ubicar els límits de cada posició (històrica, política, subjectiva) per fer un front comú contra la dominació colonial, capitalista, racista i patriarcal. No hi haurà justícia climàtica sense justícia decolonial.

6.- Advocar per una dieta sana, ecològica i sostenible sustentada per la sobirania alimentària i la implementació de l'agroecologia, on el paper de les dones sempre ha estat molt present i vinculat a aquestes pràctiques, compatibles amb el respecte a la naturalesa i als animals no humans. L'experiència i les demandes en matèria d'igualtat dels col·lectius de dones rurals han de ser escoltades. No podem continuar mantenint

les pràctiques de l'agricultura i ramaderia intensives ni assumint pràctiques que aguditzen les desigualtats.

7.- Garantir serveis i subministraments essencials (aigua, alimentació, sanejament, energia, habitatge digne) i el dret a l'educació pública de qualitat, incloent-hi l'educació per a la sostenibilitat, l'educació ecofeminista, educació per a la pau, educació sexual, la justícia restaurativa, la interculturalitat i l'empoderament de dones i hòmens com a ciutadans i ciutadanes globals.

8.- Garantir el dret a la salut (física, ambiental, comunitària, sexual, mental), que exigeix una Sanitat 100 % pública i universal, protecció enfront de la contaminació, impuls a l'Atenció Primària, a la Medicina Preventiva i a la Salut Pública, així com a l'educació respectuosa amb la diversitat d'identitats de gènere i relacions sexoafectives amb una lògica pública, social i comunitària, en detriment de la lògica de mercat.

9.- Ciutats i pobles sans i habitables, amb especial atenció a les perifèries, on es prioritze la participació comunitària i no l'organització del treball i el consum en funció del capital i en oposició i dissociació amb la naturalesa. Ciutats enteses com a espais comuns, produïts i reproduïts pels qui les habiten. Llocs inclusius i saludables que prioritzen la coexistència intergeneracional i la proximitat d'espais naturals, una mobilitat sostenible que prime la proximitat, l'ús a peu i amb bicicleta i el transport col·lectiu, basades en una economia no lineal sinó circular, que tanque cicles.

10.- Societats lliures de violències masclistes i racistes, que garantisquen els drets humans (entre ells els drets sexuals i reproductius) de totes les persones, especialment de les que els veuen amenaçats de manera especial (dones, persones LGBTQ+, migrants, habitants del Sud global, persones amenaçades per defensar el territori).

A més de publicar aquest decàleg ecofeminista, Ecologistes en Acció vol posar de manifest el valor de les lluites de dones que treballen cap als objectius plantejats. “Des del sindicalisme feminista de les jornaleres en lluita, a les activistes de la PAH que es deixen la pell pel dret a l'habitatge, Territori domèstic lluitant pel Conveni 189, Ramaderes en xarxa visibilitzant la situació de les dones en la ramaderies, o les defensores del territori posant el cos contra els projectes extractivistes”, destaquen.

“Aquest 8 de març, Dia Internacional de la Dona, Ecologistes en Acció fem una crida a totes les persones, i especialment a les dones, per continuar teixint aliances entre les organitzacions feministes i les ecologistes, juntament amb organitzacions socials de qualsevol tipus, com les organitzacions que treballen en defensa dels serveis públics o pels drets humans. Perquè sabem que està en risc la sostenibilitat de la vida, i que només podrem assegurar-la treballant des de l'ecofeminisme per la justícia socioambiental. El futur serà ecofeminista, o no serà”.

#